

byla sdílena školou a regionální autoritou (distriktem, školskou agenturou apod.) a aby předmětem evaluace byly i procesy řízení školství v regionu, neboť v úspěšných vzdělávacích systémech mají střední články řízení klíčový podíl na zlepšování kvality škol (Hargreaves & Ainscow, 2015).

Pro další uvažování o roli inspekce při monitorování nerovností je také důležité vést v patrnosti aktuální analýzy týkající se role inspekce při monitorování a řízení kvality vzdělávání obecně. V řadě vzdělávacích systémů lze recentně pozorovat posun od centrálního řízení k decentralizaci, kdy je původní řídicí funkce státu stále ve větší míře přesouvána na úroveň regionální. Právě na regionální úrovni se také často uplatňují různé formy partnerství škol s veřejným, soukromým a neziskovým sektorem a vznikají různé druhy sítí. I když ministerstvo zůstává stále hlavním řídicím orgánem, jeho role spočívá především ve vytváření legislativy, ve které definuje roli a kompetence jednotlivých aktérů. Naopak některé ze systémů, které byly tradičně decentralizované (Austrálie) nebo kde byla centrální kontrola školství v minulosti oslabena (Skotsko), přistoupily k re-centralizaci.

V decentralizovaném uspořádání se stále více uplatňuje model vládnutí zvaný *New Public Governance* (NPG, nové veřejné vládnutí). Ten čelí složitosti a komplexnosti systémů tím, že umožňuje a podporuje jejich sebeorganizaci. Ve vertikálně organizovaných hierarchických strukturách nabývají stále větší důležitosti horizontálně propojované sítě s mnoha centry rozhodování. Hlavním principem NPG je pluralita, ve které mnoho navzájem propojených aktérů přispívá k poskytování veřejných služeb. Exekutivní orgány jsou buď aktéry v těchto sítích, nebo „vládnou“ prostřednictvím sítí tím, že vytvářejí prostředí, ve kterém sítě fungují. Systémy s mnoha rozhodovacími centry, ve kterých stát není jediným zdrojem autority, ale kde jsou státní i nestátní aktéři propojeni v systému velmi složitých a vzájemně závislých vztahů, se nazývají polycentrické. Na rozdíl od nich je v monocentrických formách řízení vláda ústředním hráčem při rozhodování o řešení společenských otázek prostřednictvím pokynů, norem, monitorování a kontroly. (Ehren et al., 2017).

Dle Ehrenové a kol. (2017) jsou role a způsob fungování inspekčních systémů do velké míry ovlivněny také tím, zda působí v monocentrickém, či polycentrickém systému. V polycentrickém systému řízení školství hrají při definování, formování a regulaci kvality škol důležitou roli sítě škol. Řízení prostřednictvím sítí vytváří podmínky pro zlepšování kapacity škol reagovat na měnící se okolnosti tím, že školy motivuje k vzájemnému učení a hledání způsobů, jak nacházet a realizovat řešení problémů v daném místě. Lze očekávat, že tam, kde jsou školy ve svých komunitách zapojeny do sítí místních aktérů a tyto sítě pak hrají důležitou roli při definování kvality vzdělávání, bude nutné předefinovat roli inspektorátů a posunout jejich způsob fungování od centralizovaného přístupu formou kontroly kvality ke kontextuálnějšími metodám hodnocení. To bude obzvláště důležité vzhledem k tomu, že síťování samo o sobě může přinášet řadu problémů, kterými se inspektorát bude muset zabývat, např. difuze rolí a zodpovědností, kompetice mezi partnery v síti, vysoké náklady na spolupráci v sítích, konvergence k syndromu skupinového myšlení (Esser, 1998) aj.

V takovém systému by tedy mělo docházet k určité „lokalizaci“, než aby bylo se všemi školami a jejich řídicími orgány zacházeno obdobným způsobem. Místo toho by mělo dojít k posílení společné odpovědnosti skupiny škol, jejich zřizovatelů a místních aktérů za fungování školy. Inspekce by se pak ve svém hodnocení měla zaměřit spíše na hodnocení toho, jak školy, zřizovatelé a další místní aktéři realizují tuto společnou odpovědnost – zda škola účinně pracuje ve spolupráci s jinými školami, aby se zlepšila, a měla by prověřovat všechny školy, které současně pracují v síti. Účinnost sítě může být definována jako dosažení pozitivních výsledků na úrovni sítě, které by nemohly být dosaženy jednotlivými účastníky sítě jednajících samostatně. Modely síťového hodnocení musí vzít v úvahu vztahy mezi členy sítě, strukturu